

Polityka pokojowa Sowietów w świetle rzeczywistości.

Dyplomacja sowiecka — ma tu na myśli tę oficjalną, reprezentowaną przez Narkomin-diel — chętnie i dość często posługuje się środkami burżuazyjnymi aby przekonać świat o pokojowości ZSRR., lecz jednocześnie zohydzta dążenia pokojowe innych państw, na tych właśnie środkach oparte. Ograniczamy się tylko do wymienienia ligi narodów, którą Sowiety uważają za największe zło kapitalizmu, przesąd burżuazyjny, ośrodek wszelkiej antysowieckiej kampanji państw zachodnich — a jed nakże biorą udział w poczynaniach ligi przez uczestniczenie w konferencjach gospodarczych i rozbrojeniowych, odbywających się na terenie Genewy.

Propaganda sowiecka za granicą, krzycząca o zabobrozości państw kapitalistycznych w stosunku do ZSRR., a w szczególności o zabobrozości rządu polskiego, owego biernego — jak go nazywa — wykonawcy międzynarodowego kapitału — ma tę dziwną właściwość, że jak bumerang odbija się i uderza w jej inicjatorów. Kierownicy obecnego regime'u moskiewskiego sami zatrują się atmosferą, wytwarzaną własną propagandą. Skutek stąd taki, że stają się niewolnikami manji przesładowczej blokady antysowieckiej, nie mają zaufania do swych ewentualnych przyszłych kontrahentów, wszędzie widzą spisek antysowiecki i siebie tylko uważają za szczyrych głosicieli hasła pokoju powszechnego.

Jeżeli ZSRR. chce oprócz współzycie z innymi narodami na normalnych podstawach, jeśli chce całkowitego unormowania stosunków ze swymi sąsiadami na Zachodzie, a w pierwszym rzędzie z Polską — to musi wyjść z zatrutych oparów insynuacji, propagandy antypolskiej i tych metod, jakimi się w stosunku do Zachodu Europy stale posługuje komintern. Wzajemne bowiem zaufanie jest podstawowym warunkiem wszelkich pokojowych poczynañ.

Polska dawała już niejednokrotnie dowody swej pokojowej polityki wobec Sowietów. Nie od dziś pragnie ona oprócz stosunki z Sowietami na trwałych podstawach. Przykładów na to nie brak. Traktat ryski i kompromisowe stanowisko nasze wobec uchybień ze strony ZSRR. przy jego wykonywaniu; protokół moskiewski Litwinowa, będący przyspieszeniem wprowadzenia w życie paktu Kelloga na Wschodzie Europy; kilkakrotne podejmowanie rozmów przez dyplomację polską celem ustalenia możliwości wszczęcia rokowań o pakt nieagresji i traktat handlowy.

Tymczasem ze strony Sowietów szczyrości w tych poczynaniach nie widać. Rokowania polsko-sowieckie o pakt nieagresji w latach 1926-28 rozbiły się — jak to powszechnie wiadomo — z dwóch powodów. Rząd sowiecki nie chciał zgodzić się na arbitraż w wypadku sporu lub konfliktu między kontrahentami paktu oraz zdecydowanie i stanowczo odrzucił tezę polską „Wschodniego Locarno”, tj. aby przyszły pakt obejmował oprócz

Polski i ZSRR. również państwa bałtyckie. Jeśli chodzi o arbitraż to rząd sowiecki nie widzi możliwości znalezienia takiego arbitra, któryby mu gwarantował stuprocentową bezstronność; natomiast wszędzie i we wszystkim doszukuje się wroga ZSRR., czyhającego tylko na moment wojny z Sowietami. Druga przeszkoda jest typowym objawem manji o której już wspomnieliśmy; obawa przed zbiorowymi umowami z państwami sąsiedzkimi. Przedstawiciele sowieccy w czasie rozmów w okresie 1926-28 w żaden sposób nie chcieli zrozumieć słuszności postulatów Pol ski, że w interesie pokoju i pacyfikacji wschodniej Europy leży właśnie wspólna, zbiorowa umowa państw sąsiadujących z Rosją Sowiecką.

Taka strona manji rządów Kremla pochodzi stąd, że w zbiorowym pakuie pokoju widzą oni usankcjonowanie protektoratu Polski nad Łotwą i Estonją, a po części Finlandją. Trzeba z zadowoleniem skonstratować, iż ta psychoza stopniowo mija. O ile w 1926 r. wszelkie na ten temat rozmowy były odrzucane a priori, o tyle już w 1929 r. protokół Litwinowa w Moskwie podpisały wspólnie Sowiety, Polska, Estonia, Łotwa, a nawet Rumunja, która nie posiada nawet swego pełnomocnego przedstawiciela w Rosji. Minał od tej chwili przeszło rok, a jednak blok państw od Bałtyku do morza Czarnego z Polską na czele, skierowany przeciw Sowietom — nie istnieje i nie powstał.

Sądzić więc należy, że dyploma-

macja Z. S. R. R. zrewiduje swe stanowisko wobec umów kolektywnych. Jeśli Sowietom zależy, na istotnym zagwarantowaniu pokoju na wschodzie Europy, jeśli mają zaufanie do swych kontrahentów, to przecież w ich interesie leży nie częściowe, lecz całkowite zabezpieczenie granicy zachodniej.

Rząd polski zapewne gotów byłby wznowić rokowania o zawarciu paktu nieagresji, który niewątpliwie wpłynąłby dodatnio na całokształt stosunków pomiędzy jego sygnatarjuszami, — ale mógłby przynieść on istotny pożytek idei pokoju tylko wówczas, gdy do niego, oprócz Sowietów i Polski przystąpią równocześnie państwa bałtyckie i Rumunja.

R

Budownictwo, jako miara wartości konsumpcyjnej człowieka.

„Budownictwo jest prawie jenną dziedziną pracy, która w całości pokrywa się przez surowce i wytwory polskie, która stwarza ogromne zapotrzebowanie na pracę, która tworzy cały łańcuch konsekwencji ekonomicznych, która podnosi wartość cywilizacyjną i konsumcyjną człowieka” — mówił p. minister przemysłu i handlu Kwiatkowski na naradzie gospodarczej rządu z delegatami izb przemysłowo — handlowych w październiku 1929 r.

A jednak dotychczas akcja budowlana nie była rozwinięta w takim stopniu, w jakim to być mogło, gdyby do pracy zaprzęgnięto kapitały pozostające w rękach jednostek. Droga zbierania wielkich funduszy z małych wkładów powstają zazwyczaj ogromne budowle podejmowane są epokowe dzieła. Tak ze składek oszczędnościowych we Francji powstał olbrzymi jej majątek narodowy. Siła kapitalizacyjna każdego społeczeństwa jest ogromna. Zależy ona od stanu gospodarczego i dobrobytu kraju, ale również i od każdej chwili sytuacji wewnętrznego rynku pieniężnego.

Obecnie rynek pieniężny w Polsce jest dość płynny t. zn. znajdują się w rękach prywatnych duże ilości wolnej gotówki, dla której poszukują wane są dobre, pewne lokaty. Chwilą obecna nadaje się więc szczególnie na wypuszczenie na rynek wewnętrzny pewnych gwarantowanych papierów.

Dobrze więc się stało, że p. minister skarbu w tym właśnie momencie ogłosił emisję nowej premjowej pożyczki budowlanej, dając możność ulokowania dużej części wolnych kapitałów w obligacjach tej pożyczki łącząc wraz z tem społeczny cel jej — zasilenie ruchu budownictwa mieszkaniowego.

Ale przeznaczeniem tej pożyczki nie jest ściąganie tylko wielkich czy średnich kapitałów, przeznaczonych na lokowanie w papierach i grę na nich, lecz wydobycie od najszybszych kół społeczeństwa tych sum, które obecnie marnieją nieprodukcyjnie. Dlatego też obligacje pożyczki opiewają po 50 złotych w złocie na okaziciela i jest ich 1.000.000 sztuk. Teoretycznie więc mogą ten okazały fundusz w wysokości 50.000.000 zł. w złocie zdobyć obywatele dając tylko po 50 zł. Stać na to niemal każdego. Jest to suma, którą można odłożyć z budżetu najskromniejszych zarobków, a ileż i to jakich otwiera się w następstwie możliwości i przywilejów. Dodać jeszcze należy, że przy subskrypcji trzeba wpłacić tylko 40 proc. ceny obligacji, to znaczy 20 złotych, a przy odbieraniu obligacji dalsze 60 proc., t. j. 30 zł. Jest to wielkie udogodnienie, którego nie znajduje się przy na-

bywaniu żadnego papieru procentowego.

Przywilejami tej pożyczki są oprocentowanie w stosunku trzy od sta rocznie, jednorazowy wykup przez państwo, gwarancja Skarbu Państwa, prawa papierów pupilarnych, zwolnienie kuponów od obli gacyj pożyczki od podatku od kapitałów i rent i wreszcie prawo brania udziału we wszystkich losowaniach premjowych. Tu otwierają się te szereg możliwości z bogactwa się za 50 zł. Każdego roku bowiem odbywać się będą 4 losowania, a podczas każdego z nich rozlosowanych zostanie 112 premij na sumę 500.000 zł. w złocie: 1 premja 250.000 zł., 1 premja 50.000 zł., 10 premij po 10.000 zł. i 100 premij po 1.000 zł. Wygrane będą w złotych w złocie. Jednym z najistotniejszych i najbardziej frapujących warunków tego premjowania jest, że premja wygry-

wająca nie traci prawa do dalszych losowań i weźmie udział we wszystkich następnych, choćby za każdym razem wygrywała najwyższą premję. Przez lat dwadzieścia będzie uśmiechał się do posiadaczy obligacji, którzy po skończeniu tej miłej a ponętnej ze wszech miar dla każdego z nich rozrywki otrzymują zwrot złotych pieniędzy plus 3 proc., płacąc co pół roku zdołu 1 sierpnia i lute go każdego roku za zwrotem odpowiedniego kuponu.

W ciągu jednego tylko roku jest możliwość wygrania 1.000.000 zł. w złocie za 50 zł. nie wpłaconych, lecz pożyczonych państwu na cele budownictwa, którego rozwój uciyłko ukróci kłęskę mieszkaniową, ale i ożywi życie gospodarcze kraju, dając przez uruchomienie wielu gałęzi przemysłów pracę i zarobek licznym rzeszom bezrobotnych.

Obniżenie zwrotu kosztów dla świadków sądowych 1 — 2 zł. dziennie jako strawne.

Minister sprawiedliwości wydał za rządzenie, w dotkliwy sposób obniżając zwrot kosztów dla świadków oraz należności dla biegłych i tłumaczy sądowych.

Świadkowie zamieszkali przynajmniej o 15 klm. poza siedzibą sądu, otrzymują zwrot niezbędnych kosztów, przejazdu oraz strawne. Do kosztów, które ulegają zwrotowi, zalicza się koszty przejazdu „środkiem masowego transportu” — klasą najniższą, tam i z powrotem.

Jeżeli kilku świadków korzystało, lub mogło korzystać z jednego pojazdu należy przyznać każdemu świadkowi część kosztów na niego przypadających. Jeżeli zachodzą warunki przyznania kosztów przejazdu, a świadek od był drogę swoim pojazdem, wierzchem

lub pieszo, to należy mu przyznać koszty przejazdu, jakiego mu się należały w myśl rozporządzenia.

Strawne należy przyznać w wysokości 01 — 2 zł. za każdy dzień, jeżeli zaś świadek musiał przemocować w miejscu przesłuchania — wysokości podwójnej.

Jeżeli ta sama osoba będzie przesłuchana w charakterze świadka w kilku sprawach karnych tego samego dnia, natenczas przyznaje się jej należności tylko raz oraz rozdziela je pomiędzy wszystkie te sprawy równomiernie.

Świadkowie, żyjący z zarobku dziennego, otrzymują za stracony wskutek wstawienia zarobek wynagrodzenia: pracownicy fizyczni — 3 zł. dziennie, pracownicy umysłowi — 5 zł.

Polícia zaopatrzona została w granaty gazowe do walki z przestępcami.

Polícia państwowa została ostatnio zaopatrzona w jeden z najbardziej nowoczesnych środków uzbrojenia, a mianowicie w granaty drażniące i duszące.

Granaty gazowe mogą być używane przy rozpraszaniu zbiorowisk, zagrażających bezpieczeństwu lub zakłócających porządek publiczny zarówno pod gołem niebem, jak i w miejscach zamkniętych, gdy chodzi o zmuszenie tłumu do opuszczenia tych miejsc.

Dalej mogą być użyte granaty, gdy w budynku ukryli się przestępcy, którzy na wezwanie policji nie chcą budynku opuścić, a dostępu do siebie bronią ogniem karabinowym lub pistole-

towym. Wreszcie przy rewizjach, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w miejscu trudno dostępnym ukrył się niebezpieczny przestępca.

Granaty drażniące i duszące nie wywołują najmniejszej szkody organizmowi ludzkiemu, działają jednak tak silnie, że nawet ludzie ogromnej woli nie są w możności znieść działania gazów.

Dotychczasowa praktyka zagranicznych policji, a w szczególności policji berlińskiej i amerykańskiej, gdzie broń gazowa jest już bardzo szeroko stosowana, dała w walce z przestępczością świetne wyniki.

